

Brande kommunevåben

Brande var endnu i forrige århundrede et hedesogn, hvor hedeboerne levede et nøjsomt liv, fattigt på adspredelser. De kom kun sjældent udenfor sognets grænser, og gamle vaner og skikke holdt sig på grund af denne afsondrethed fra omverdenen længere her end andre steder.

Mange af hedeboerne i yderkanterne af det vidtstrakte sogn havde langt til naboer, og når de havde ærinde til en nabo eller ind til Brande, færdedes de ad stier eller hjulspor gennem sognets store hedestrækninger.

Her var der et rigt fugleliv, og blandt hedens fugle dominerede den stolte urhane i en sådan grad, at den blev kaldt hedens konge. Det var et prægtigt syn i forårstiden at se de statelige urhaner i kamp om hunnerne på hedens skogrepladser.

Det var derfor naturligt, at det første forslag til motiv til Brandes kommunevåben var en urhane som symbol for heden, ensomheden og den vildsomhed, der herskede på de store hedestrækninger.

Statens heraldiske konsulent, arkivar Poul B. Grandjean foreslog sognerådet at tilsende indenrigsministeriet en ansøgning om godkendelse af et våben med motivet en tilbagestående urhane i gylden farve i sort felt, hvilket andragende blev imødekommet og registreret i patent- og varemærkevæsenet – under 92/1942 – og dermed retsligt beskyttet. Derefter overlod man våbentegner og gravør Fr. Britze, København, at fremstille originalen til kommunevåbnet.

Ved udgivelse af "Brande Sogns Historie 1. del" i 1942 bar omslaget til denne bog afbildning af våbnet: Urhanen i sort felt, og i bogens indledningsdigt skrev forfatteren Lars Nielsen følgende digt:

**Brande, dit vartegn er urfuglens han,
gylden din kjortel er bleven,
leve du må, ikke uddø du kan,
dit hjem er stadig på heden.
Din holdning er stolt, dit øje ser grant,
vi vil søge at ligne dig mere.
Du er konge på heden, det ord er sandt,
selv om titlen ønskes af flere.**